

Nem vagyunk hívei a romantikus parasztszemléletnek, esküdt ellenségnek tekintünk mindenkit, aki még ma is így látja a parasztságot. Nézzétek meg a szobrokat Budapesten, Szegeden, Nagykőrösön, vagy bárhol máshol, és látni fogjátok, hogy mindegyik nagyság lábánál ott guggol, térdel, vagy ácsorog egy-egy csizmás, széles állkapcsú és nagybajuszú kőalak „rózsasándori tekintetét oly sunyin tekerve a felette díszelgő úr felé, mint A KUTYA, AMIKOR ÉPPEN KIRÚGJÁK”. A jó ízlés és a komolyság nevében mondjuk: elég volt. És mindenféle hazugságból elég volt. S ha ma még sokan nem is látják be, a közeljövő majd meggyőzi őket két dologról: az egyik, hogy a kultúrválságot csakis a mélykultúra teljes feltárása és igénybevétele útján úszhatjuk meg úgyahogy, szerencsésen, a másik pedig az, hogy a munkát rövidesen össze kell békíteni majd a műveltséggel, mert különben óriásiak lesznek majd a disszonanciák, s most persze nem érdemül, hanem mint szerencsés véletlent említjük, hogy „a közvetlen munka és az egyéni műveltség ma a legtermészetesebben a parasztokban találkozhat”.

S, hogy mit akarunk? Akarunk lenni: átmenet, de nem: leszállás (ebből volt már éppen elég), kinyújtott kéz akarunk lenni és erre nagyon is szüksége van a parasztságnak, hiszen úgy is túl sokat volt egyedül. S akarunk lenni a kovász (nem azért persze, mert hordószőnokok erre gyakran felszólítanak), hogy általunk és bennünk az ég-föld távolságra lévő osztályok s a magas- és mélykultúra szerencsés és egészséges endozmózisa megtörténhessék. És erre nem holmi romantika készlet bennünket, ez elkerülhetetlenül jelentkező történelmi kényszerűség.

Szegedi Híd (1941) december 10. oldal

543. A Szegedi Egyetemi Ifjúság vegyeskara

A Szegedi Egyetemi Énekkar 1924 decemberében alakult meg, és az elmúlt 17 év alatt, mint férfikar, a tagok állandó kicserélődése ellenére is, az ország legjobb énekari egyesületei közé küzdötte fel magát. Évente rendszeresen szerepelt az egyetem ünnepein, az egyetemi ifjúsági egyesületek kultúrtáborozásain, Szeged, valamint a környező városok társadalmi ünnepein, továbbá hangversenykörútjai alkalmával: Budapesten, Bécsben, Krakkóban, Posenben,⁸⁸ Varsóban, Wilnóban,⁸⁹ Lembergben,⁹⁰ Kattowitzban,⁹¹ azonkívül magyar és külföldi rádiókban. Sokszor nagyon nehéz helyzetben volt az együttes, mert hisz tagjai, az egyetemi tanulmányok végeztével nagyrészt távoztak az énekkar kötelékéből is. Az énekkar ezeket a veszteségeket mindenkor tudja pótolni – egészen az elmúlt tanévig, amikor is a Ferenc József Tudományegyetem távozásával, egyetemünkön a jogi kar megszűnt, és az énekkar, amelynek tagsága 80%-ban jogászokból állt, máról holnapra semmivé lett.

⁸⁸ Ma: Poznań

⁸⁹ Ma: Vilnius

⁹⁰ Ma: Lviv

⁹¹ Ma: Katowice

Felmerült tehát a gondolat, miképpen kellene az eltávozottak helyére új tagokat toborozni, milyen legyen az: férfi, vagy vegyeskar? Egy bizonyos: magasabb zenei ideálok megközelítése céljából ma már a legtöbb férfikar vegyeskarrá igyekszik bővülni. (Ha jól tudom, a budapesti egyetemi énekkar is ezen az úton halad) És most jött a nehezebb, egy teljesen új énekkart alakítani, a semmiből egy életrevalót teremteni. Férfi hallgatók létszáma az énekkarban minimálisra csökkent, de ugyanakkor, mint egy végszóra jelentkeztek egyetemünk nőhallgatói, és kérték felvételüket az egyetemi énekkarba.

Így született meg a SzEI vegyeskara. Természetesen, amikor egy énekkar megalkul, hát persze, van nagy érdeklődés, buzgóság. Az első szereplések, az első sikerek, vagy más körülmények mind lendítően hatnak az énekkar életére. De minden énekkar életében vannak hétköznapiak, szürke, eseménytelen idők, mint hosszú, ködös adventi hetek. Ilyenkor aztán kitartani, állhatatosnak lenni, csöndben dolgozni, magáért a szépért lelkesedni, és a mindennap este 8 óráig tartó előadások után az énekkar óráin megjelenni a kívülállók nem is tudják elképzelni – milyen nagy áldozatkészséget jelent. Viszont ilyen kitartó, szorgalmas munkától függ az énekkar élete és erkölcsi értéke.

Tudjuk, hogy az európai énekkari kultúra alapjai az ókori görög kórusok egy-szólamú énekeiben gyökereznek. A VIII. században többszólamú énekké fejlődik, majd a X. században indul meg a vegyeskari szólamokra való tagolódás. A kórusi szerzemények túlnyomó többsége a XVIII. század végéig vegyeskarra készült. Az énekkari kultúra legkimagaslóbb művelői a „római iskola” fejedelmei, a klasszikus „capella irodalom” mesterei: Palestrina, Vittorio, Allegri stb. 4, 5, 6, 8, sőt ennél is több szólamú vegyeskarra írták kórusaikat. A zeneművészet nagy klasszikusai is leginkább a vegyeskart foglalkoztatják énekkari műveikben. Bach passióiban, Händel zenedrámáiban, Haydn, Mozart és Beethoven nagy, vokális alkotásaiban mindenkor hálás szerephez jut a vegyeskar.

A művészi magyar vokális irodalomban is nagyobbára vegyeskar jut előkelő helyhez. A XIX. század nagy magyar zeneszerzője, Liszt Ferenc énekes műveiben hatalmas szerepet ad a vegyeskarnak. Az új magyar zenében is, amelynek fő éltető eleme a népdal igen szép feladat hárul a vegyeskarra. A valódi magyar népzenei szerzemények leginkább vegyeskarra készültek. A magyarság ősi, éltető ereje felbecsülhetetlen értékű kincse, az ősrégi magyar népdal kincse csendül fel Bartók és Kodály kórusaiban. Kodály vegyeskari műveiben, az énekkari formák, színek, ritmusok tekintetében, műveinek száz százalékos, igazi énekszerűségével, forradalmat alkotott a magyar zene történetében. A Bartók és Kodály nyomában haladó új nemzedék is, igen gazdag és művészi értékű vegyeskari szerzeményekkel gyarapította az énekkari művek számát.

Az egyetemes magyar zenekultúra igen jelentős lépésekkel haladt előre a legutóbbi évek folyamán. Ennek az öröndetes fejlődésnek – amely

világviszonylatban is a világ nemzeteinek élvonalába emelte a magyar zenét – egyik igen fontos, de szerényen, csendben dolgozó támasztó pillére óhajt lenni a SzEI énekkarának vegyeskari szervezettségével. Hogy ezt maradéktalanul elérhessük, erről a helyről szólítom fel egyetemünk mindkét nembeli ifjúságát, jöjjenek közénk a SzEI Énekkarába. Jöjjenek, mert aki velünk dalol, az elsősorban magának örömet, egyetemének dicsőséget, hazájának hírt s nevet szerez.

Ifj. Kertész Lajos (vegyészhallgató)

Szegedi Híd (1941) december 14. oldal

544. Az Emericana zászlóavató káptalanja

A Foederatio Emericana szegedi szervezetei hétfőn, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén tartották meg zászló- és nagyúr-avató káptalanjukat a Horthy Miklós Tudományegyetem aulájában. A külsőségeiben is díszes ünnepséget megelőzően délelőtt 10 órakor Becker Vendel apát, c. főigazgató főpapi misét mondott a Fogadalmi templomban, miközben dr. moóri Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök az egyház ünnepi szertartása szerint fölszentelte a bajtársi egyesület új zászlaját.

A templomból az előkelőségek és a kivonult egyetemi ifjúság az aulába ment át, ahol sor került az ünnepségek világi részére. Itt először Kemenes Illés budapesti tankerületi főigazgató üdvözölte a megjelenteket, elsősorban dr. Klemm Antal egyetemi professzort, a Rector Magnificus képviselőjét, dr. Kósa Kálmán kultúrminisztériumi osztályfőnököt, valamint a különböző főiskolai szövetségek kiküldötteit.

Ezután Kósa Kálmán mondott ünnepi zászlóavató beszédet, amelyben az Emericana szerepéről és a jövő magyar intelligencia nevelése szempontjából kiemelt jelentőségéről beszélt, majd a kereszténység és magyarság történelmi és összetartozandóságát fejtegette, és hiáavaló, erőltetett igyekezetnek nevezte a kereszténységgel és a magyarsággal való külön-külön kérkedést, amikor csak a kettő megszentelt egységében biztosítható a Szent István-i gondolat diadalmas jövője.

A nagyhatású ünnepi megnyilatkozás után a zászlószegeket verték be a megjelent előkelőségek, élükön a megyéspüspökkel. A káptalan ülésének végén dr. Balogh Ányos tankerületi főigazgatót az Emericana szegedi szervezetének dominusává, Páter Gábris Grácián ferences atyát pedig lelkészévé avatták föl. A nívós ünnepség a Himnusz eléneklésével fejeződött be.

Szegedi Napló XVII. (1941) december 10. 4. oldal

545. A Csaba Bajtársi Egyesület kilépett a Turul Szövetségből

A budapesti orvostanhallgatók Csaba Bajtársi Egyesülete vezető törzsfői tábora foglalkozott a Turul Szövetség december 10-én tartott gyűlésén történt eseményekkel. A rendkívüli törzsfői tábor megállapította, hogy a szövetség vezetőinek